

Anna Mróz
Miljö- och hälsoskyddsinspektör
Telefon 08-508 28 182
anna.mroz@miljo.stockholm.se

Till
Miljö- och hälsoskyddsnämnden

SKRIVELSE FRÅN GERD SJÖBERG-GRANLUND (S) OM MÖJLIGHETEN ATT ÖKA ANSLUTNINGEN AV FJÄRRVÄRME

Förslag till beslut

- 1 Godkänna förvaltningens svar på skrivelsen.

Gunnar Söderholm

Gustaf Landahl

Bakgrund

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har mottagit en skrivelse från Gerd Sjöberg-Granlund (S) som undrar vad staden kan göra för att öka anslutningen till fjärrvärme i Stockholm (bilaga 1). Bakgrunden till den ställda frågan är att Fortum kräver 70 procents anslutning bland fastigheterna i ett område för att installera fjärrvärme. Enligt Gerd Sjöberg-Granlund innebär detta förhållningssätt ett problem för många miljömedvetna stockholmare som bor i områden där man inte lyckas samla minst 70 procent av boende. Konsekvensen av detta blir även att stadens mål om en ökad anslutningsgrad riskerar att inte nås fullt ut.

Förvaltningens synpunkter

Bakgrunden till att Fortum kräver 70 procents anslutning bland fastigheterna i ett område är enligt bolaget självt att det är den anslutningsgrad som krävs för att det ska vara lönsamt att dra fram fjärrvärmeledningar. I enskilda fall kan det krävas en något lägre anslutningsgrad än 70 procent men Fortums utgångspunkt är att varje anslutning måste

bära sina kostnader. För att kunna ställa krav på en lägre anslutningsgrad anser Fortum att det skulle krävas en utveckling av teknik och material som skulle göra det billigare att bygga ut fjärrvärmenätet.

Förvaltningen ser inte heller någon möjlighet att tillsynsvägen föreskriva att Fortum ska installera fjärrvärme till fler boende. Varken miljöbalken eller plan- och bygglagen (PBL) har bestämmelser som kan användas som stöd för att tvinga Fortum att erbjuda fler boende en fjärrvärmeanslutning.

Att det saknas stöd i PBL för att reglera antalet anslutna till fjärrvärme slås även fast av Boverket i rapporten ”Husets plats i planeringen - Detaljplaneringens betydelse för en byggnads behov av energi för uppvärmning” (Boverket mars 2009). Enligt Boverket har förutsättningarna för kommunerna att styra val av energislag förändrats sedan 1977. Vid den tiden var oftast kommunerna huvudman både för el- och fjärrvärmeproduktionen, vilket gjorde att kommunen kunde neka elleverans med hänvisning till att de kunde leverera fjärrvärme. Möjlighet att styra val av uppvärmning mot fjärrvärme försvann 1998 då regeringen upphävde undantaget i ellagen (1997:857).

Förvaltningen bedömer att staden har störst möjlighet att verka för en ökad anslutningsgrad genom sin styrelserepresentation i Fortum. Som delägare i Fortum bör staden verka för att Fortum tar fram en strategi för att fjärrvärme ska vara ett konkurrenskraftigt alternativ till andra energislag och därigenom öka anslutningsgraden till fjärrvärmen. Att staden ska verka för att uppnå detta framgår även av kommunfullmäktiges ägardirektiv i budget för Stockholms stad 2009:

”Verksamheten i Fortum Värme Holding ska bedrivas affärsmässigt på ett rationellt och effektivt sätt i enlighet med finansiella mål. Därutöver har staden som ägare intresse av att säkerställa en rimlig prisutveckling, i syfte att minska boendekostnaderna för de stockholmare som är beroende av fjärrvärme. Verksamheten ska vara inriktad på att uppnå en stark miljöprofil.

Bolaget ska:

- fortsätta minskningen av användandet av fossila bränslen till förmån för andra förnybara bränslen
- fortsätta att utveckla fjärrvärmenätet i Stockholmsområdet för att kunna erbjuda fler invånare fjärrvärme
- arbeta med att kartlägga förutsättningarna för en fortsatt utbyggnad av fjärrkyla i Stockholm.”

Slut

Bilagor

Bilaga 1   Skrivelse från Gerd Sjöberg-Granlund